

Charles Bonnet syndroom

Wat is het Charles Bonnet syndroom?

Slechtzienden of blinden zien soms beelden of personen die er in werkelijkheid niet zijn. Dit kan angst of onzekerheid oproepen. Als een slechtziende of blinde patiënt visuele sensaties waarneemt die er in werkelijkheid niet zijn en waarvan de patiënt zelf ook goed beseft dat dit geen reële beelden zijn, spreken we van visuele hallucinaties. Dit wordt meestal het Charles Bonnet syndroom (CBS) genoemd, of ook wel 'pseudo-hallucinaties' (geen echte hallucinaties). De hersenen gaan bij gebrek aan scherpe beelden via het oog zélf beelden verzinnen. Vergelijk het met slechthorende mensen die voortdurend liedjes denken te horen. De Zwitserse filosoof Charles Bonnet schreef in 1760 voor het eerst over dit verschijnsel dat hij ontdekte bij zijn slechtziende grootvader. Dit syndroom is naar hem vernoemd.

Klachten

Mensen met het CBS kunnen allerlei beelden waarnemen, zoals van personen, dieren, planten, gebouwen, voorwerpen of landschappen. Het kunnen realistische beelden of fantasiebeelden (bijv. elfjes, monsters) zijn, van verschillende grootte en complexiteit. De beelden kunnen incidenteel of vaak (bijna dagelijks) worden waargenomen. Vaak zijn de beelden scherp en helder, terwijl de patiënt een ernstige visuele beperking heeft.

CBS komt voor bij circa 15% van alle slechtzienden en blinden. Hiervan vormt de maculadegeneratie (MD) een belangrijke groep. Er is dus geen sprake van een psychische stoornis, maar van een afwijking in de waarneming. Hoewel CBS vaak voorkomt, vertelt een groot deel van de mensen dit niet spontaan uit angst 'voor gek te worden versleten'.

Risico

De kans op dit syndroom is groter is naarmate:

- de leeftijd toeneemt (met name 65 jaar of ouder);
- en het gezichtsvermogen slechter is (met name 30% of meer).

Van de mensen met CBS heeft een groot deel hier niet veel hinder van, maar ongeveer 1 op de 4 mensen gaat hier psychisch onder gebukt.

De hallucinaties treden vaker op als:

- het schemert of donker is;
- iemand alleen is;
- iemand niets te doen heeft;
- iemand moe is.

Behandeling

Het Charles Bonnet syndroom is onschuldig en verdwijnt meestal als de patiënt even de ogen sluit, of met de vinger wijst naar de zogenaamde personen of beelden die hij ziet. Het verschijnsel kan echter ieder moment weer optreden. Voorkómen is niet mogelijk. Hoewel er soms wel met medicijnen wordt geprobeerd de hallucinaties te doen verminderen, is er helaas geen bewezen behandeling voor dit syndroom.

Vragen?

Als u ondanks deze uitleg toch veel last blijft houden van de klachten, is het verstandig contact op te nemen met uw huisarts.

Of kijk voor meer informatie over CBS op een van de volgende websites:

- www.oogartsen.nl
- www.oogfonds.nl
- www.bartimeus.nl